

विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कानून, २०७४ को दफा ४५ बमोजिम

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

२०७६ श्रावण

भूमे गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खाबाड-बगर, रुकुम (पूर्व)

२०७६

भूमे गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

खाबाङ-बगर, रुकुम (पूर्व)
५ नं. प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या: २०७६।०७७

च.नं.

मिति: २०७६।०४।०६

विषय: विपद् जोखिम सम्बन्धी वार्षिक प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।

श्री प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, ५ नं. प्रदेश नेपाल ।

श्री जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, रुकुम (पूर्व)

उपर्युक्त विषयमा विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कानून, २०७४ को दफा १७ बमोजिम यस गाउँपालिकामा गठित गाउँपालिकास्तरीय स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरुको प्रगति प्रतिवेदन सोही ऐनको दफा ४५ को प्रयोजनार्थ यसैसाथ संलग्न राखी पठाइएको व्यहोरा सादर अनुरोध छ ।

.....

रामसुर बुढा मगर

अध्यक्ष,

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

भूमे गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

खाबाङ-बगर, रुकुम (पूर्व)
५ नं. प्रदेश, नेपाल

वषय सूची

१. पृष्ठभूमि:.....	1
१.१ स्थानीय तहको संक्षिप्त परिचय	1
१.२ विद्यमान अवस्थाको समिक्षा	2
३. विपद् जोखिम न्यूनिकरणसम्बन्धी व्यवस्था	4
३.१ नीतिगत व्यवस्था.....	4
३.२ संस्थागत व्यवस्था	4
४. आ.व. २०७५।०७६ मा भएका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु	5
४.१ राहत कोष.....	5
४.२ विपद् जोखिम न्यूनिकरणमा सघाउ पुग्ने आयोजनाहरु.....	7
४.३ अन्य कार्यहरु.....	7
५. निश्कर्ष र सुझाव	8

१. पृष्ठभूमि:

१.१ स्थानीय तहको संक्षिप्त परिचय

भूमे गाउँपालिका नेपालको संविधानको धारा २९५ उपधारा ३ बमोजिम कायम भएका गाउँपालिका, नगरपालिकाहरू मध्ये एक स्थानीय तह हो । साविकका महत, काँक्री, मोराबाङ, काँडा, चुनबाङ गरी ५ गा.वि.स.हरू र साविकको रुकुमकोट गा.वि.स.को वडा नं. ४ समेत समावेश गरेर नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७३।१।२२ को निर्णय बमोजिम भूमे गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो ।

नेपालको ५ नं. प्रदेश रुकुम (पूर्व) जिल्लामा पर्ने यस भूमे गाउँपालिका २७३.६७ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल रहेको छ । वि.सं. २०६८ सालको जनगणना अनुसार जनसंख्या १८,५८९ र जनघनत्व ६७.९२ रहेको छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा बागलुङ जिल्ला, पश्चिममा सिस्ने गाउँपालिका र मुसिकोट नगरपालिका, उत्तरमा पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका तथा दक्षिणमा रोल्पा जिल्ला रहेका छन् । ९ वटा वडा कार्यालयहरू रहेको यस भूमे गाउँपालिकाको केन्द्र साविक मोराबाङ गा.वि.स.को कार्यालय तोकिएकोमा गाउँसभाको मिति २०७४/०९/०८ मा बसेको बैठकबाट सिफारिश भई नेपाल सरकारको निर्णयानुसार केन्द्र परिवर्तन भई नेपाल राजपत्र खण्ड ६७ संख्या ५७ भाग ५ मिति २०७४।१।१४ मा प्रकाशन भएपछि हाल भूमे गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासनिक केन्द्र वडा नं. २ स्थित खाबाङबगरमा रहेको छ ।

भूमे पूजा गर्ने बासिन्दाको बाहुल्य भएको भूगोल भएकाले गाउँपालिकाको नाम भूमे राखिएको हो । भूमे पूजा प्रकृति पूजक मगर समुदायको सबैभन्दा ठूलो चाड हो । प्रत्येक वर्षको असार १ गतेका दिन गरिने भूमे पूजा भनेको भूमि अर्थात जमिन वा प्रकृतिको पूजा हो । हिउँदेबाली भित्र्याएको खुशियालीमा र बर्खे बालीमा कुनै हानी नहोस् भनेर भूमे पूजा गरिन्छ । साथै बाढी पहिरोजस्ता देवी प्रकोप नआओस् भनेर भूम्या थानमा बलि पनि चढाइन्छ, नाचगान गरिन्छ र धुमधामले पर्व मनाइन्छ । भूम्या पूजाको दिन गाउँमा वर्षभरिको आयव्ययको प्रस्तुत गरी गाउँको मुख्य प्रतिनिधि र संबाहक (मिझार) परिवर्तन गर्ने तथा भूमिमा अझै उत्पादन बढोस् भनेर गाउँटोल अनुसार ३ देखि ७ दिनसम्म विशेष रूपमा मनाइने पर्व भएकाले सोही पर्वको नाम भूम्याबाट यस गाउँपालिकाको नामाकरण गरिएको हो । यसर्थ भूमे गाउँपालिका मगरहरूको Live Culture, परम्परागत भाषा संस्कृति, पर्व, विभिन्न नाच आदिका कारण अनेकतामा एकता भएको सांस्कृतिक रूपमा धनी गाउँपालिका हो । वि.सं. २०६८ को जनगणना अनुसार यस गाउँपालिकामा ६६.१ प्रतिशत मगरहरू बस्छन् । त्यस्तै दलित, क्षेत्री, बाहुन, थकाली र नेवार समुदायको पनि बसोबास छ । उनीहरूको आफ्नै भाषा र संस्कृति छ । सुन्दर एवं सांस्कृतिक फूलबारी भूमेमा सबै समुदाय आपसमा मिलेर बसेका छन् ।

नगदे बालीमा आधारित कृषि क्षेत्रको लागि प्रचुर सम्भावना रहेको, जडिबुटी, जलस्रोत, वन तथा वातावरणको पर्याप्त स्रोत रहेको, साना उद्योगको सम्भावना रहेको, प्राकृतिक तथा कृत्रिम पर्यटनको अधिक सम्भावना रहेको, पुष्पलाल मध्यपहाडी लोकमार्ग र शहिद मार्गले बीचैबाट छेडेको, व्यापारिक सम्भावनाहरु भूमे गाउँपालिकाको समृद्धिका आधार हुन् ।

गाउँपालिकाको वडागत संक्षिप्त तथ्याङ्कीय विवरण (२०६८ को जनगणना अनुसार)

वडा नं.	महिला	पुरुष	जम्मा	घरधुरी संख्या	साविक गाविस तथा वडा	क्षेत्रफल (ब.कि.मि.)	जनघनत्व
१	१३३२	११०८	२४४०	५४२	काँक्री (४-७,९)	७९.९५	३०.५२
२	१२०७	१०४६	२२५३	४६६	काँक्री (१-३, ८)	३०.४४७	७४.००
३	१३२५	१११७	२४४२	५१२	मोराबाङ (१-९)	२०.८४७	११७.१४
४	६९८	५९८	१२९६	२७१	काँडा (१-३, ८)	१६.९०५	७६.६६
५	७०३	५६२	१२६५	२७२	काँडा (४-७)	१९.१८९	६५.९२
६	१००३	८३४	१८३७	३७१	महत (१,२, ९)	२०.५९५	८९.२०
७	८०८	७०८	१५१६	३२०	महत (३-६)	२६.७९७	५६.५७
८	१३२५	११०१	२४२६	४७२	महत (७,८) र रुकुमकोट (४)	२०.५९५	११७.८०
९	१७४५	१३६९	३११४	६०९	चुनबाङ (१-९)	३८.६८२	८०.५०
जम्मा	१०१४६	८४४३	१८५८९	३८३५		२७३.६७	६७.९२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०६८

१.२ विद्यमान अवस्थाको समिक्षा

साविकको स्थानीय निकायबाट स्थानीय तहको रुपमा परिवर्तन भएपछि संवैधानिक रुपमा नै अधिकारको बाँडफाँड भएर कार्यजिम्मेवारी र अधिकारमा बढोत्तरी भएको छ । जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरुमार्फत स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्ने कानूनी व्यवस्था बमोजिम भूमे गाउँपालिकाले पनि स्थानीय प्रतिनिधिहरुमार्फत आफ्नो गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिका लागि कानून, नीति, योजना निर्माण गर्ने आफ्नो संयन्त्र मार्फत कार्यान्वयन गर्नेसम्मका कार्यहरु गरिरहेको छ । संघात्मक व्यवस्था बमोजिम तीन तहको सरकारमध्ये स्थानीय सरकारको हैसियत प्राप्त गर्नु आफैमा राम्रो हो । स्थानीय सरकार सञ्चालन र नीति, बजेट तथा योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनसँगै विपद् जोखिम न्यूनिकरण, स्तरीकरण र व्यवस्थापन नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहको जिम्मेवारीमा समेत पर्न आएको छ । विपद् जोखिम न्यूनिकरणका सन्दर्भमा देखिएका सबल र कमजोर पक्ष तथा गाउँपालिकाको विद्यमान चुनौति र अवसरहरुलाई संक्षेपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सबल पक्ष

- विपद् जोखिम भए पनि तुलनात्मक रूपमा भूमे गाउँपालिका बाढी पहिरो, आगलागी लगायतका जोखिमको दृष्टिले कम जोखिमयुक्त गाउँपालिका हुनु ।
- गाउँ टोल वडामा स्थानीय जनप्रतिनिधि रहेको ।
- मध्यपहाडी लोकमार्गले गाउँपालिकाको अधिकांश भाग (पूर्व-पश्चिम) र शहिद मार्गले गाउँपालिकाको उत्तर दक्षिण जोड्ने अधिकांश भाग समेटेकोले राहत उद्धारमा केही सहजता हुनु ।

कमजोर पक्ष

- सचेतनाको कमीका कारण प्रकोपजन्य रोग, सानातिना दूर्घटनाहरुको सामना गर्नुपर्ने ।
- अधिकांश यूवा जनशक्ति वैदेशिक रोजगारमा भएकाले विपद् उद्धार कार्य गर्नुपरेमा गाउँमा यूवा जनशक्ति नभेटिने ।
- विपद्पछि खोज, उद्धार तथा राहतका लागि स्थानीय दक्ष जनशक्तिको अभाव ।
- गाउँपालिकाको मानव विकास सूचकांक, स्वास्थ्य शिक्षा क्षेत्र सन्तोषजनक नहुनु ।

अवसर

- जनप्रतिनिधिमूलक संस्था सहितको स्थानीय सरकार भएकाले विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी स्थानीय परिवेश बमोजिमको योजना निर्माण गर्न सकिने
- भौतिक पूर्वाधारको विकासको चरणमा रहेकाले विपद् संवेदनशील विकासमा जोड दिन सकिने
- संघ, प्रदेश र अन्य स्थानीय तहसँगको साझेदारीमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी समस्यासँग जुध्न सकिने ।
- भवन संहिता, पूर्वाधार संहिता कार्यान्वयनको सुरुवात गर्न सकिने ।

चुनौति

- परम्परागत सौँच, सामाजिक संरचनामा सचेतना ल्याउनु ।
- सडक, बिजुली, पानी जस्ता पूर्वाधार विकासलाई वातावरण अनुकूल बनाउनु
- स्थानीय स्तमा विपद् प्रतिकार्यका लागि दक्ष जनशक्ति उत्पादन र परिचालन गर्नु
- दक्ष जनशक्ति विकासका साथै बेरोजगार युवालाई रोजगार प्रदान गरी विदेश पलान हुनबाट रोक्नु ।
- गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण र व्यवस्थापनका लागि स्रोत व्यवस्थापन, क्षमता अभिवृद्धि र समन्वय कायम गर्नु ।

३. विपद् जोखिम न्यूनिकरणसम्बन्धी व्यवस्था

३.१ नीतिगत व्यवस्था

- विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको विधेयक, २०७५ (सभाबाट स्वीकृति मिति २०७५।०३।१६)
- अनाथ तथा जोखिमयुक्त बालबालिकाका लागि सामाजिक सुरक्षा (सञ्चालन कार्यविधि) विधेयक, २०७५ (सभाबाट स्वीकृति मिति २०७५।०३।१६)
- विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७४ (कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति २०७४।०७।२०)

३.२ संस्थागत व्यवस्था

१. स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

क्र.सं.	पद	नाम थर	पद, कार्यालय ठेगाना	सम्पर्क फोन	कैफियत
१	अध्यक्ष	रामसुर बुढा मगर	अध्यक्ष, भूमे गाउँपालिका	९८४४९१४४७९ ९८०८५०२०२३	
२	सदस्य	मनकुमारी बुढा विष्ट	उपाध्यक्ष, भूमे गापा	९८२३६५०४८४	
३	सदस्य	चन्द्रसिंह श्रेष्ठ	प्र.प.अ. भूमे गापा	९८५७८३१२००	
४	सदस्य	दिलमान रोका	संयोजक, वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	९८०९८८१९१०	
५	सदस्य	देव बहादुर बुढा	संयोजक, आर्थिक विकास समिति	९८०६२७०३५१	
६	सदस्य	धनमान रोका	संयोजक, पूर्वाधार विकास समिति	९७४८५५३५९४	
७	सदस्य	टेक प्रसाद बुढा	संयोजक, आर्थिक विकास समिति	९७४८५४४०८०	
८	सदस्य	नमिता पुन	संयोजक, संस्थागत विकास तथा क्षमता विकास समिति	९८४७९६२७०५	
९	सदस्य		प्रतिनिधि, जिल्ला प्रशासन कार्यालय रुकुम (पूर्व)		
१०	सदस्य	ठग बहादुर बस्नेत	इलाका प्रहरी कार्यालय काँक्री	९८२३३९११६४	
११	सदस्य		प्रतिनिधि, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) रुकुम (पूर्व)		
१२	सदस्य		प्रतिनिधि, नेपाली काँग्रेस रुकुम (पूर्व)		
१३	सदस्य		प्रतिनिधि नेपाल रेडक्रस सोसाईटी		
१४	सदस्य	जयमान बुढा	पत्रकार	९८०९८२४८२४	
१५	स सचिव	निलध्वज पाण्डेय	खरिदार, भूमे गाउँपालिका	९८४४९१५१०५	

२. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति (विषयगत समिति)

क्र.सं.	नाम, थर	पद	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	श्री दिलमान रोका	संयोजक		
२	श्री चंख बहादुर बुढा	सदस्य		
३	श्री मिना सुनार	सदस्य		
४	श्री दलमान घर्ति	सदस्य		
५	श्री सम्पूर्णा कामी	सदस्य		
६	श्री हिम कुमारी बुढा	सदस्य		
७	श्री कर्ण बहादुर खड्का	सदस्य		
८	श्री जोख बहादुर रोका	सदस्य		

३. गाउँपालिकास्तरीय द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT)

क्र.सं.		नाम, थर	पद, कार्यालय	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	अध्यक्ष	चन्द्रसिंह श्रेष्ठ	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८०८५०२०२३	
२	सदस्य	लालबहादुर वली	हे.अ. स्वास्थ्य चौकी काँडा	९८०९५७८७९४	
३	सदस्य	सञ्जिव खड्का	हे.अ., स्वास्थ्य चौकी काँक्री	९८४३१९९०२९	
४	सदस्य	ठग बहादुर बस्नेत	स.इ., इलाका प्रहरी काँक्री	९८२३३९११६४	
५	सदस्य	लिला वली	स.म.वि.नि., भूमे गापा	९८२२९३५८०७	
६	सदस्य सचिव	उपेन्द्र यादव	स्वास्थ्य संयोजक	९८०९८८९७६५	

२) वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति (केही वडामा मात्र) वडा नं ९, ५

४. आ.व. २०७५।०७६ मा भएका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू

४.१ राहत कोष

गाउँ कार्यपालिकाको मिति २०७४।०३।२७ को बैठकको निर्णयानुसार गाउँपालिकाबाट तलबभत्ता प्राप्त गर्ने सबै जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, शिक्षकहरूको वार्षिक रुपमा २ दिन बराबरको रकम विपद् व्यवस्थापन कोषमा जम्मा गर्ने गरिएको छ । उक्त कोषमा जम्मा भएको रकमबाट विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका २०७४ बमोजिम प्राकृतिक प्रकोपका कारण क्षति पुगेका पीडितहरूलाई प्रहरी सर्जमिन मुचुल्काले यकीन गरेको क्षतिको विवरणको आधारमा कार्यविधिले तोकेको मापदण्ड बमोजिम तत्काल राहत उपलब्ध गराउने गरिएको छ ।

विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन तथा व्यवस्थापन निर्देशिका २०७४ बमोजिम तत्काल राहत मापदण्ड देहाय बमोजिम रहेको छः

क्षतिको विवरण	तत्काल राहत मापदण्ड
रु. ५० हजार	रु. २,०००।-
रु. ५० हजारभन्दा माथि १ लाख सम्म	रु. ५,०००।-
रु. १ लाखभन्दा माथि ३ लाखसम्म	रु. ७,०००।-
रु. ३ लाखभन्दा माथि ५ लाखसम्म	रु. ८,५००।-
रु. ५ लाखभन्दा माथि	रु. १०,०००।-

- मानवीय क्षति र विशेष परिस्थितिको हकमा समिति र कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम हुने

विपद् व्यवस्थापन कोषमा गाउँपालिकाभरका सबै जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, शिक्षकहरूले वार्षिक रुपमा २ दिन बराबरको पारिश्रमिक कट्टा गरेर योगदान गर्दै आइरहेका छन्। त्यसका अलावा गाउँपालिकाले विपद् व्यवस्थापन कोषका लागि भनेर विनियोजन गरेको रकम समेत जम्मा हुने व्यवस्था गरिएको छ। विपद् व्यवस्थापन कोषको हालको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको छ।

आ.व.	आम्दानी	खर्च	मौज्दात	राहत प्राप्त गर्ने संख्या	कैफियत
२०७४।०७५	३०८३२४	४५०००	२६३३२४	५	४ जनालाई १० हजारका दरले १ जनालाई ५ हजारका दरले
अल्या	२६३३२४	-	-	-	
२०७५।०७६	४९२८३८	१७७५००	३१५३३८	१६	कैलाश पुन रु. ५० हजार, बुद्धविर वि.क. रु. २५ हजार
२००७५।०७६ सम्म	७५६९६२	२२२५००	५३३६६२	२१	

आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ मा विपद् व्यवस्थापन कोषबाट राहत प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरूको नामावली देहाय बमोजिम रहेको छः

क्र. सं.	मिति	राहत प्राप्त गर्नेको नाम थर	ठेगाना	क्षतिको विवरण	राहत रकम	कैफियत
१	२०७५।८।२	कैलाश पुन	भूमे १	जङ्गली भालुको आक्रमणबाट गम्भीर घाइते	५०,०००।-	कार्यपालिकाको निर्णयानुसार
२	२०७५।१०।१७	प्रेम बहादुर बुढा	भूमे ६	५२००००	१०,०००।-	
३	२०७५।१२।१७	बलजित खड्का	भूमे ८	१००००००	१०,०००।-	

४	२०७५।१२।१७	रामसरी पुन	भूमे ८	१००००००	१०,०००।-	
५	२०७६।१।२९	बोङ्चे कामी	भूमे ३	३२५०००।-	८,५००।-	
६	२०७६।२।२४	धन बहादुर गौचन	भूमे ५	३०००००।-	७,०००।-	
७	२०७६।२।२८	मिरादेवी सुनार	भूमे ३	२००००।-	२,०००।-	
८	२०७६।२।२९	पूर्ण रोका	भूमे ९	९५०००।-	५,०००।-	
९	२०७६।३।३	कृष्णी सुनाम	भूमे ५	२०००००	७,०००।-	
१०	२०७६।३।३	कर्मसरी गौचन	भूमे ५	३०००००	७,०००।-	
११	२०७६।३।३	माया बुढा	भूमे ५	२०००००	७,०००।-	
१२	२०७६।३।३	दिलकुमारी सुनार	भूमे ५	५००००	२,०००।-	
१३	२०७६।३।५	चन्द्रमान पुन	भूमे १	७७००००	१०,०००।-	
१४	२०७६।३।५	इमान सुनार	भूमे ५	२५००००	७,०००।-	
१५	२०७६।३।१०	मन प्रसाद वली	भूमे ६	१२०००००	१०,०००।-	
१६	२०७६।३।२२	बुद्धविर वि.क.	भूमे ३	विपन्न उपचार यातायात खर्च	२५,०००।-	कार्यपालिकाको निर्णयानुसार

४.२ विपद् जोखिम न्यूनिकरणमा सघाउ पुग्ने आयोजनाहरू

क्र.सं.	कार्यक्रम/आयोजना	विनियोजित रकम (हजारमा)	कैफियत
१	विपद् प्रतिकार्य योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४००	
२	विपद् व्यवस्थापन कोष	१००	
३	सैपाटुङ खोला बाँध निर्माण	१२०	
४	धर्मशाला तटबन्ध निर्माण	५००	
५	ग्रीन करिडोर निर्माण	५००	

४.३ अन्य कार्यहरू

- गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय र स्वास्थ्य कार्यालयहरूका लागि २२ वटा फायर एक्स्टिङ्गुइजरको व्यवस्था गरिएको, १० सेट महिलामैत्री कपडा र २२ थान कम्बल खरिद गरिएको,
- वर्षायाममा पहिरोको जोखिमलाई मध्यनजर गरी २*१*१ साइजको १०० थान, १.५*१*१ साइजको ५५ थान गरी जम्मा १५५ थान तारजाली गरी तयारी अवस्थामा राखिएको,
- गाउँपालिकास्तरीय द्रुत प्रतिकार्य टोलीद्वारा पञ्चासे, रिचिबाङ र घर्तिबालामा २९ जना मौसमी परिवर्तनका कारण फैलिएको झाडापखाला, रुघाखोकीका बिरामीहरू र विद्यालयका २२ जना बिरामी विद्यार्थीहरूलाई तत्काल प्राथमिक उपचार गरी थप उपचारका लागि स्वास्थ्य चौकी रिफर, तकसेरामा भएको ट्रक दुर्घटनाका ३ जना घाइतेहरूलाई तत्काल प्राथमिक उपचार पश्चात जिल्ला अस्पतालमा रिफर,

लुकुममा भएको सडक दुर्घटनाका ५ जना घाइतेहरुलाई प्राथमिक उपचार गरी जिल्ला अस्पताल रिफर गरिएको,

- मुख्यमन्त्री ग्रामीण विकास कार्यक्रम, भूमे गाउँपालिका कार्यक्रमबाट स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम १८ जना युवाहरुलाई ७ दिने विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम सम्पन्न,
- LDCRP निर्माणका लागि विश्व जनसंख्या कोषको आर्थिक सहयोग र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको प्राविधिक सहयोगमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न

५. निश्कर्ष र सुझाव

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र विपद्सँग सम्बन्धित संघीय तथा प्रादेशिक कानूनहरुले स्थानीय तहले गर्नुपर्ने भनी निर्दिष्ट गरेका विपद् जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धि कामहरु आंशिक रुपमा सुरुवात भएता पनि गाउँपालिकाले पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गर्न नसकिरहेको अवस्था छ । खासगरी नीतिगत प्रष्टताको अभाव, नयाँ संरचनामा काम कर्तव्य र अधिकार बाँडफाँड र जिम्मेवारी कार्यान्वयनमा अन्यौलता, गाउँपालिकामा विषयगत ज्ञानको कमी, सम्बन्धित कर्मचारी तथा आवश्यक जनशक्तिको अभाव जस्ता कारणले जति प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनुपर्ने हो त्यति हुन नसकेको निश्कर्ष निकालिएको छ । विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा गाउँपालिकाले आगामी दिनमा देहाय बमोजिमका क्रियाकलापहरु अगाडि बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

- विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन बमोजिम गाउँपालिकास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति पूर्णता (फोकल पर्सन तोक्ने) दिने,
- गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण गर्ने,
- ३ वर्षभित्र सबै वडाहरुको LDCRP निर्माणका कार्य अगाडि बढाउने,
- विपद् व्यवस्थापनमा योजना तथा नीति निर्माणका लागि प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने,
- विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम आयोजना गरी जनशक्ति उत्पादन गरी परिचालनका लागि तयारी अवस्थामा राख्ने,

- च) आपतकालीन सूचना केन्द्र स्थापना गरी पूर्व सूचना प्रणाली र तथ्याङ्क व्यवस्थापन (LEOC बनाई DEOC सँग समन्वय गर्ने),
- छ) भवन निर्माण संहिता बनाई लागू गर्ने,
- ज) सबै सामुदायिक वनहरुलाई मध्यनजर गरी अग्नि रेखा निर्माण गर्ने,
- झ) सबै वडामा हेलिप्याड निर्माणका लागि प्राविधिक सहयोगका प्रदेश सरकारसमक्ष अनुरोध गरी अध्ययन कार्य अगाडि बढाउने,
- ञ) विपद् व्यवस्थापन कोषलाई वृद्धि गर्ने र राहत मापदण्डमा थप संशोधन गरेर वस्तुगत राहत र नगद राहतलाई व्यवस्थित बनाउने,
- ट) RRT लाई वडा तहसम्म विस्तार गर्ने,
- ठ) खोज तथा उद्धार तालिम, विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिमका लागि सम्भाव्यताको खोजी गर्ने ।

धन्यवाद !

अनुसूची १

स्थानीय जलवायु अनुकूलन योजना तर्जुमा कार्यक्रम कार्यतालिका

क्र. सं.	क्रियाकलाप	समयसीमा
१	LDCRP सम्बन्धी अभिमुखीकरण	२०७६ जेठ मसान्त
२	गाउँस्तरको विपद् व्यवस्थापन समिति गठन पूर्णता	२०७६ जेठ मसान्त
३	वडास्तरको विपद् व्यवस्थापन समिति गठन	२०७६ असार मसान्त
४	LDCRP योजना तर्जुमा तथा समन्वय समिति गठन	२०७६ जेठ मसान्त
५	प्रत्येक वडाबाट १ जना महिला र १ जना पुरुष छनोट गरी अभिमुखीकरण गर्ने	२०७६ असार मसान्त
६	क्षमता, संकटासन्नता र जोखिम विश्लेषणको ३ दिने तालिम (रेडक्रस)	२०७६ श्रावण/भाद्र
७	योजना निर्माणका लागि कार्यदलको बैठक (३ पटक)	२०७६ भाद्र/असोज
८	सूचना संकलनका लागि स्वयंसेवक परिचालन	२०७६ असार-असोज
९	सूचना प्रशोधन बैठक	आवश्यकानुसार
१०	गा.पा.स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक	मासिक
११	वडा स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक	मासिक
१२	योजनाको सरोकारवालाहरुसहितको प्रचारप्रसार तथा हस्तान्तरण कार्यशाला	२०७६ असोज/कात्तिक
१३	योजना अन्तिम अनुमोदन र प्रकाशन	२०७६ असोज/कात्तिक